

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19951
Tarih : 18.09.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 1-10-2026	Esas No: 2/3884

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
24 Eylül 2026
Numara:

T B M M GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
24 Eylül 2026
No: 1946565

GEREKÇE

Okulların açılması ile artan yoksulluk ve ekonomik krizin bozduğu dengelerin damga vurduğu belirli eğitim kalemleri gündeme gelmiştir. Parasız eğitim hakkı anayasal güvence altında olduğu halde, velilere yüklenen gider kalemleri, eğitim hakkını ulaşılabilir olmaktan çıkarmıştır.

Bilindiği üzere Anayasanın 2. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin bir "Sosyal Devlet" olduğu açıkça vurgulanmış; 42. maddesinde ise "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz" ve "İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır" hükümleriyle eğitimde fırsat eşitliği güvence altına alınmıştır.

Eğitim hakkının herkes için eşit ve etkin biçimde kullanılabilmesi, öğrencilerin yalnızca okula kayıtlı olmalarını değil, eğitim ve öğretim faaliyetlerine gerekli koşullara sahip olarak katılabilmelerini de gerektirmektedir. Anayasa'nın 42'nci maddesinde güvence altına alınan eğitim hakkının ekonomik nedenlerle fiilen sınırlandırılmasının önlenmesi, sosyal devlet ilkesinin de bir gereğidir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitaplarının ücretsiz olarak dağıtılması, eğitim giderlerinin azaltılması bakımından önemli bir uygulamadır. Bununla birlikte öğrencilerin eğitim faaliyetlerine katılımı yalnızca ders kitaplarına erişimle sınırlı değildir. Defter, kalem, silgi, cetvel, pergel, boya ve benzeri yazı, çizim ve ölçüm araçları ile öğrencilerin derslerin niteliğine göre ihtiyaç duyduğu çeşitli eğitim araç-gereçleri ve okul çantası gibi temel ihtiyaçlar da eğitim sürecinin ayrılmaz parçalarını oluşturmaktadır.

Söz konusu ihtiyaçların maliyeti, özellikle düşük gelirli haneler bakımından aile bütçesi üzerinde önemli bir yük oluşturabilmekte; öğrencilerin eğitim faaliyetlerine gerekli araç ve gereçlerle katılabilmeleri bakımından ailelerin ekonomik imkânlarına bağlı farklılıklar ortaya çıkarabilmektedir. Eğitim hakkının kullanılmasında öğrenciler arasında ekonomik durumlarından kaynaklanan farklılıkların azaltılması, fırsat eşitliğinin sağlanması ve eğitimin kamusal niteliğinin güçlendirilmesi bakımından temel kırtasiye ve eğitim araç-gereçlerine ücretsiz erişimin güvence altına alınması gerekmektedir.

Bu düzenleme ile ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetleri için ihtiyaç duyduğu temel kırtasiye ve eğitim araç-

gereçlerinin Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ücretsiz olarak karşılanması amaçlanmaktadır. Böylece öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının ailelerin gelir durumuna bağlı olmaksızın karşılanması, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin güçlendirilmesi ve eğitim hakkının yalnızca biçimsel değil, fiilen kullanılabilir hâle getirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetlerine katılımı için ihtiyaç duyduğu temel kırtasiye ve eğitim araç-gereçlerinin ücretsiz olarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından karşılanması amaçlanmaktadır.

Düzenleme kapsamında hangi araç ve gereçlerin sağlanacağı öğrencilerin eğitim kademesi, sınıf düzeyi ve derslerin niteliği dikkate alınarak belirlenecek; böylece ihtiyaçların eğitim programlarının gereklerine göre karşılanması ve düzenlemenin yalnızca belirli ürünlerle sınırlı kalmaması sağlanacaktır.

Bu suretle öğrencilerin eğitim araç ve gereçlerine erişiminde ailelerin ekonomik durumundan kaynaklanan farklılıkların azaltılması ve eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 12.01.1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- İlköğretim ve ortaöğretim kademesindeki devlet okullarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim ve öğretim faaliyetlerine eşit ve etkin biçimde katılabilmeleri amacıyla ihtiyaç duydukları temel kırtasiye ve eğitim araç-gereçleri, Bakanlıkça ücretsiz olarak sağlanır.

Sağlanacak araç ve gereçlerin kapsamı; öğrencilerin eğitim kademesi, sınıf düzeyi ve derslerin niteliği dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir. Bu kapsamda öğrencilerin derslere ve eğitim faaliyetlerine katılımı için ihtiyaç duyduğu yazı, çizim, ölçüm, matematik, sanat ve benzeri eğitim araç-gereçleri ile çanta ve diğer temel eğitim ihtiyaçları karşılanır.

Temel kırtasiye ve eğitim araç-gereçlerinin belirlenmesinde öğrencilerin yaş ve gelişim özellikleri, eğitim programlarının gereklilikleri ve eğitim hakkından eşit yararlanma ilkesi gözetilir.

İşbu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.